

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
tel. számja 124.

Feladó szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ ELEFON-SZÁMA: 62.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

Karácsony ünnepén.

Makó, december 24.

Karácsony, fekete karácsony köszöntött erre a sokat szenvedett magyar népre. A magasztos nagy ünnepet, a megváltó születése napját talán még soha sem ünnepelték oly nyomott lelki állapotban, oly kétségbeesett hangulatban mint ebben a szerencsétlen számú esztendőben, 1913 ban. Soká, nagyon soká emlékezetes lesz ez az ideai karácsony, mely ünnepet még soha annyi joggal nem nevezhetek fekete karácsonynak.

A megváltó születése napja a legnagyobb öröm ünnepe az egész világnak. Az egész emberiség örvendezik, hogy megszületett a megváltója. Amde a megváltóra lett volna szükség, mert a Megváltót azóta az emberi gonoszság bizony sokszor, nagyon sokszor keresztrefeszítette, tanítását megcsufolta.

Karácsony ünnepén, mikor minden ember megpihen a köznapi munkától s ráér elmélkedni, ezen a napon ha elgondolkozunk a mai ünnepnappal, bizony be kell látnunk, hogy kétségbeesett szomorúság, véghetlen csüggedés a jövőért való aggodás sötét felhője ereszkedik a mai szent ünnepre.

Szomorú, fekete karácsonya van Magyarországnak népének, mely keservesen kínlódva küzd azzal a súlyos gazdasági válsággal, mely iszonyúan érezte hatását az egész országban. Sajnos itt Makón pedig talán a legerősebben.

Nincs Makón kereskedő, iparos, vagy termelő, aki ne szenvedett volna a rossz gazdasági viszonyok következtében. Különösen derék s szorgalmas hagyományaink panaszolhatnának jogosan az idén. Reájuk talán legsúlyosabb volt ez az esztendő s ha a hagyományokra rossz idő jár, rossz az a makói iparosnak és kereskedőnek is. Ilyen szomorú a karácsony ünnepe a mi szűkebb hazánkban, Makón.

Még szomorúbb s még feketébb a magyar politika karácsonya. Miképen a megváltó születése idején a gonosz Heródes király legyilkoltatta az ártatlan csecsemőket, úgy akar az ország nyakán ülő Heródes Pista, mely gonosz mungó serege, mely ölni, megfoj-

tani, minden szabadakarat megnyilvánulást, jogot és törvényt, eltiporni és megfojtani.

A magyar törvényhozás temploma ép úgy mint a megváltó születése idején a szent templom, kufárok váma és sótolvajok gyűhelye lett, melynek előcsarnokában a pinka pénzen osztozkodnak azok, akiknek becsületes törvények alkotásával kéne segíteni egy ország nyomorán s milliók inséges állapotán.

Hol vagy óh Megváltó, aki kivernéd, kiűznéd a nemzet templomából a szentségtörőket. Egyelőre még csak a csillagok sem jelzik az utját, hogy lesz megváltása ennek a sokat szenvedett magyar nemzetnek.

Szívünkben vad kétségbeeséssel s tehetetlen dühvel nézzük a telhetetlen országrontók becstelenségekét s lelkünkben él a nagy remény, hogy meg fog születni a magyar nemzet megváltója is.

Karácsony szent ünnepén megújul, feléled a remény a magyar lelkekben, hogy talán még sem vétett oly nagyot ez a szerencsétlen nemzet, hogy (ne érdemlne Megváltót. Ezernyi csapás és szenvedés, török, tatár, darabont, mungó, egyse tudta kiirtani a magyar nép szívéből lelkéből a függetlenségi eszméket, mely folyton új harcra, új küzdelemre tüzel.

Krisztus urunk születése napján, irunk harcról küzdelemről, holott az ő szent születése napján mondott.

Dicsőség a magasságban lakó Uristennek s béke a földön a jóakaratu embereknek. Hát a jóakaratu embereknek adassék is béke, de lehet-e az ország rontóit a törvény megcsufolóit jóakaratu embereknek nevezni? Ezek ellen a béke és szeretett ünnepén is jogosult a harc és küzdelem hangja.

Szomorú és fekete az ideai karácsony.

Nem oly örömel s meglepődéssel ünnepelünk, mint a nagy ünnep megérdemelné. Böven van rá oka a magyar népnek, hogy feketének nevezze ezt a karácsonyt, melyen dladalát ünnepli, az erőszak s nemzetrontás. Amde lesz még egyszer ünnep a világon. El fog jönni az igazi karácsony, a nagy ma-

gasztos ünnep, midőn a nemzet lerázza nyakáról zsarnokait s ujjongva ünnepli a függetlenségi eszmék s a magyar nemzet szabadságának megváltóját.

A politika karácsonya.

Meghíusult békekisérlet.

A politikának a karácsonyi idő dacára szencselője van: az utóbbi hetekben konkrét munka folyt a belpolitikai béke helyreállítására.

A delegáció tárgyalásai szolgálta kiindulási pontul. E tekintetben az ellenzék által egybehívottülés meghíusításától, a kormány és párja rendkívül előzékenyen bánt az ellenzékkel: a felszólalóknak és a kormánypárti sajtónak egyenes utasítást adtak, hogy az ellenzék dicsérni kell és uton utfélen hangoztatni kell, hogy milyea sikeresen tárgyal. Mig ez nyíltan történt, addig a színpalak mögött „pártatlan”, politikusok megkönyékezték az ellenzék vezéreit, hogy odahaza, Budapestben kössenek a kormánnyal állandó békét.

Bár nem kötelező formában, pozitív ajánlatot is tettek az ellenzéknek. Ez az ajánlat úgy szólt, hogy a kormány hajlandó a multra vonatkozólag a Házban reparációról gondoskodni. A reparáció az ajánlat szerint abból állott volna, hogy a kormány beismeri, hogy tavaly, június 4-én formahiba történt és hogy ez nem szolgálhat a jövőre precedensül.

Ezzel szemben az ellenzék bele nyugszik mindabba, ami június 4 ike után történt.

A jövőre vonatkozólag hajlandó a kormány a sajtótörvénynél az ellenzéki felfogásnak a politikai vonatkozásoknak engedményeket tenni és a kerületek beosztásáról szóló törvényt az ellenzékkel egyetértőleg megállapítani.

Az ellenzéki vezérek ezt sem fogadták el. Érvelésük igen egyszerű volt, azt mondták, hogy június 4 én formahibát követtek el, azt Tisza már ötvenszer elismerte. A kijelentés a Házban nem reparáció. E kijelentéseknek nincsen hatályuk. Az egyik ellenzéki pártvezér ugyancsak kötelezettség nélkül, mint a maga nézetét, azt

mondta a pártatlan közbenjáróknak, hogy a béke a következő feltételek mellett megköthető:

1. A kormány lemond.
2. A parlamenti őrséget eltörlük.
3. Az új házszabályokat hatályon kívül helyezik és az ellenzékkel egyetértőleg csinálnak házszabályokat.
4. A választási törvényt az általános, egyenlő titkos választói jog alapjára helyezik.

A többi és a jövő majd magától adódik.

A miniszterelnök ezt örülnék mondta és újévi beszédében elő fogja adni mindazokat a terveket amelyekkel le akarja törni az ellenzékét. Nevezetesen be fogja jelenteni a románokkal kötött paktumot, mely ellensúlyozza az ellenzék térfoglalását Erdélyben. Ragaszkodni fog a sajtójavaslatok lényegében változatlan fenntartásához. Meg fogja sürgősen csinálni a közigazgatás államosítását és a kerületi beosztást. Mindhárom dolgot a mondott sorrendben fogja a képviselőház ugyancsak a sürgősség jegyében letárgyalni, úgy hogy a kerületek beosztása aug. vége előtt törvény legyen és szeptembertől fogva az új választási törvény és az új kerületi beosztás szerint megkezdhezzék a választók összeírását.

Minden szép volna, mungóék szerint, de hol lesz ekkorára már Tisza? . . .

A volt makói csendőrhadnagy családi drámája.

Donó Árpád vizsgáti fogságban.

Röviden megirtuk, hogy az aradmegyei Székendvar községben hét-főn Donó Árpád volt makói csendőrhadnagy agyonlőtte a feleségét, Porzsoit Zsuzsanna tanítónőt.

Donó évekkal ezelőtt ismerkedett meg az asszonnyal, mikor a szegedi csendőrpáncsnoksághoz volt beosztva. Később Makóra került, majd egy délvidéki kisközségbe. A tanítónővel való ismeretség átalakító hatással volt reá. Azeelőt Donó messze vidéken ismert Don Juan volt, akinek kalandjairól legendák keringtek. Ahogy megismerte

Üzletáthelyezés.

Értesitem a t. közönséget, hogy üzletemet a Lélek cukrázda helyére, ártézi kuttal szemben helyeztem át. Hol azt legnagyobbítva a legdivatosabb árukkal rendeztem be. A női és leánykábbat ujdonságokon kívül felhívom a közönség figyelmét a **kosztümök, reformruhák, bluzok és alj különlegességekre**, melyek a legszebb kivitelben vannak raktáron. Gyászruhákban mindig nagy választék.

Női és leány fehérneműek olcsó árban. Szörme gallérok és muffok a legjobb minőségben.

Báli ruhák legujabb divat szerint.

➡ Szigoruan szabott árak. ➡

További pártfogást kér

Király Lajos.

Porzolt Zsuzsánát, megváltozott. Többé nem keresett kalandot. Nagyon megszerette a szép, már nem is fiatal leányt. Szerette volna feleségül venni, de a kauciót se hogyan tudták előkeríteni. Akkor még sokkal jobban szerette pályáját, semhogy azt szerelme kedvéért feláldozta volna. Mert semmiféle megfelelő megoldást nem találtak, elhatározták, hogy házasságkötés nélkül házasságra lépnek. Ez körülbelül öt-hat évvel ezelőtt történt.

Négy évig éltek teljes boldogságban. Közben Donónak kellemetlen afférje támadt, amely egy évre megfosztotta őt szabadságától, de rangjától is. Jogtalanul használta a fegyverét s áldozata belehalt sérüléseibe. A honvédség rangjának elvesztésére és egy évi fogházra ítélte a hadi ügyot, aki Szegeden ki is tette büntetését. Egy évvel ezelőtt Porzolt Zsuzsánna Székudvarra került az ottani állami iskolához. Donó kiszabadulása után felkereste a tanítónőt. A jövőt illetőleg megállapodtak abban, hogy Donó detektív lesz s e célja elérése végeit felutazik Budapestre s itt a nyolc hónapos detektívkurzust abszolválja. Így történt. Megállapodtak abban, hogy házasságra lépnek. November 18-ára tűzték ki az esküvő napját.

November 17-én, egy nappal a házasság előtt, Donó megérkezett Székudvarra. Másnap csendben megtartották az esküvőt. A harminc éves férfi feleségül vette a nálánál négy évvel idősebb Porzolt Zsuzsánát. Az esküvő után csak rövid ideig maradt Székudvaron. Szabadsága letelvé, visszautazott Budapestre.

A férj soha nem sejtette, hogy a tanítónő, akit Erdélyből Temesbe, onnan Aradmegyébe is híven követett, megcsalja. A tanítónő valamelyik szegedi barátja írható furcsa dolgokat és Donó Árpád, a volt csendőrtiszt és leendő detektív, addig kutatott, addig fűrészelt, amíg megbizonyosodott arról, hogy felesége csakugyan hűtlen hozzá bizalmas ismeretséget tart fenn egy szegedi honvédszázadossal. Napokig nyomozott Szegeden, ahol nemcsak arról szerzett tudomást, hogy Porzolt Zsuzsa négy nappal esküvője előtt kávéházba, vendéglőbe és máshová is együtt ment a századossal, hanem azt is megtudta, hogy a tanítónő eltagadta a jellemes s komoly katonatiszt előtt küszöbön álló házasságát.

— Az a Donó csak unokabátyám, de nem vőlegényem — mondta Porzolt Zsuzsa a századosnak tanuk jelenlétében Szegeden.

A volt csendőrtiszt elhatározta, hogy elvállik feleségétől és ezt az elhatározását szombaton levélben is tudatta az asszonnyal. Közben azonban súlyos dolog következett be. Alig küldte el Donó ezt a levelet Budapestről, mikor kezei közé került egy levél, melyet a fiatal asszony múlt csütörtökön írt a századosnak.

„Nemsokára újból meglátogatlak, Zizi” — írta a tanítónő levelében.

Ez a levél teljesen felforgatta Donó Árpád lelkét. Vasárnap este féltízkor vonatra ült és egyenesen Székudvarra utazott. A tanítónő a község egyik mellékutcájában Szekeres Lajos kovácsmester házában bérelt butorozott szobát. Három hónap előtt költözött ebbe az egy ablakos utcai szobácskába.

Réggel félhat lehetett, amikor Donó megzörgette Szekeresék házában az utcai ajtót. Szekeresné özvegy édesanyja, Antal Jánosné már főnn volt. Kiment a zörgetésre.

— Enyje be jó, hogy megjött Donó ur — mondta az öreg asszony — szegény felesége úgy is olyan beteg volt tegnap, egész nap. Hogy fog most örülni!

Az öreg asszony gyertyával sietett előre a szobácskába és örömmel üdvözlötte az asszonyt:

— Lelkecském, megjött az ura! Már akkor a nyomába is lépni Donó Árpád. Határozott kézműveléssel kitolta a szobából az asszonyt, belőle vitte a kulcsot és lezárta az ajtót. Tíz perc sem telt el: éles, szívet hasító sikoltás hangzott a tanítónő szobájából. Felriadt rá az egész ház, még Szekeres kovácsmester is, aki félig siket. A sikoltást gyors egymásutánban három dördülés követte. Mire a ház népe kirohant a tornácra, már nyílt az ajtó és egyenesen, komoran, megindulás nélkül jött ki Donó kezében a nagy tisztított forgópisztoly.

— Urísten Donó ur, mit tett az én becsületes házamban — jajveszékelt Szekeresné.

— Én is csak a becsületesemet kerestem. — felelte a férfi.

Nyugodtan ment be a konyhába, ceruzát, papíroszt vett elő és táviratot fogalmazott az asszony szüleinek:

„Porzolt István bírósági írnok Nagyajta Háromszék megye.

„Zsuzsa meghalt, férje agyonlőtte”.

Ezután épp oly nyugalommal elmondta röviden tette okát: felesége hűtlenségét. Majd így szólt:

— A csendőrségre akarok menni, Vezessen oda.

Szekeres Lajos felöltözött és elkísérte a szerencsétlen embert, aki ezzel állított Kovács István csendőrmester elé:

— Örmester ur, Donó Árpád volt csendőrhadnagy vagyok. agyonlőttem a feleségemet.

Vallomásában a következőket mondotta Donó:

Ma reggel az első vonattal érkeztem meg Székudvarra és azonnal a feleségem lakására siettem. Ott elmondtam neki, hogy milyen bizonyítékokat szereztem és kértem, valjón töredelmesen, mert azzal kibékíthetik. Ő azonban a legridegebben visszautasított minden vádaskodást és kijelentette, hogy amióta csak ismer, hű volt hozzám. Felajánlottam neki, hogy

fellúnés nélkül elvállhatunk, ha alapos indokát tudja annak adni, hogy miért nem tartotta be velem szemben az ígéretét. Erre kiutasított engem a lakásából. Ettől annyira elvesztettem az önuralmat, hogy revolveremből féleje lőttem. Ha jól emlékszem, két golyó mellébe, egy pedig fejébe hatolt. A tett elkövetése után egyenesen idejöttem a csendőrségre. Azt hiszem, hogy a feleségem néhány perc múlva kiszünetelt.

Tegnap érkezett meg Székudvarra Aradról a vizsgálóbíró. Donó a vizsgálóbíró azon kérdésére, hogy megbánta-e tettét, így felelt:

— Nem. Ha most kellene megtennem, újra megölném!

Tegnap este Székudvarról fedezet mellett hozták be Aradra a volt csendőrhadnagyot.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár december 25. Csütörtök. Róm. kath. Nagy Karácson. Protestáns Karácson. Görög orosz december 12. Szpiridion p. Nap kel 7 óra 49 perccor nyugszik 4 óra 08 perccor.

Időjárás. A budapesti meteorologiai jelentése szerint a következő: Fagy-pont körüli hőmérséklet és elvélve, inkább csak keleten csapadék (eső, hó) várható. A hőmérséklet Budapesten délelen 4-6 C.

— A Makói Független Ujság legközelebbi száma — a közbeeső kettősünnep miatt — vasárnap reggel a szokott időben jelenik meg.

— Istentisztelet a reformátusoknál. Karácsony ünnepén, melynek mindkét napján az úri szent vacsora is ki lesz osztva az ünnep első napján délelőtt 9 órakor. Az istentiszteletek így tartanak: Belvároson Nagy Károly, Ujvároson ugyanekkor Bereczky László beszél. Agendázik belvároson ifj. Nagy Károly, Ujvároson Dérczy Imre. Az ünnep másodnapján délelőtt 9 órakor belvároson ifj. Nagy Károly. Agendázik Nagy Károly, Ujvároson ugyanekkor Dérczy Imre. Agendázik: Bereczky László beszél. Mindkét ünnep délutánján 2 órakor Belvároson ifj. Nagy Károly, Ujvároson Dérczy Imre beszél.

— Karácsony másodnapján nem lesz böjt. Ez évben karácsony másodnapja, Szent István vértanu ünnepe pénteki napra esik. Erre való tekintettel a püspöki kar tagjai híveiket erre a napra felmentik a huseledéltől való tartózkodás parancsa alól és elrendelték, hogy a papság a felmentést a szószékéről hirdesse ki.

— Pihensék a végrehajtók. A város polgárai sokat panaszkodtak a polgármesternek, hogy az adóvégrehaj-

tók erősen zaklatják őket és butorait elhordják. A polgármester intézkedett, hogy az év végéig szüneteljen az adóvégrehajtás. — Makó város polgársága azonban ne örüljön ennek a hírek, mert nem Makóról szól ez, hanem — Aradról. Amelyik pedig messze van innen. Makón nincs arra gondja senkinek se, hogy ezeken a legnagyobb ünnepeken legalább békén hagyják s ne zaklassák az adófizető polgárságot. Sőt nálunk ellenkezőleg van a dolog. Itt éppen a Karácsonyi és Ujév közötti napokra van kitűzve a legtöbb adóárverés s utasítás folytán éppen ebben az időben legszigorubbak az adóvégrehajtók. Mert az az utasítás, hogy az év végén tul egy egy fillér adót se szabad hagyni hátralékba s aki nem fizet, azt könyörtelenül árvereltetni kell. Az előbbi években is divatos ez már s ezzel a szokással nem akarnak felhagyni nálunk. Ezekben az ünnepi napokban nem hagyják békében ezt a különben is száz meg ezer baj közt élő polgárságot. Milyen jó, milyen kedves is az karácsonyi nyugodtság, ez a béke, gondolná az ember. De a makói hatóság erre is azt mondja: árve ési hirdetőményt adunk ennek a polgárságnak, de nem karácsonyi békét és nem csendes, nyugodt áhitatot. Majd lehet csendes, nyugodt, ha felfordul s meghal, amint ez a szeretlen adózaklatás csak siettet. Addig azonban köszönjük meg, hogy az adóárverést nem Karácsony első napjára tűzték ki.

— A központi választmány ülése. Csanád vármegye törvényhatóságának központi választmánya szombaton e hó 28-án ülést tart, melyen a véglegesen kiigazított országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékét fogják kiadni.

— Indítvány a makói csikótelep ügyében. Horváth Péter városi képviselő ma indítványt adott be a városhoz, mellyel azt célozza, hogy tekintettel arra körülményre, miszerint a város szőlőtelepe nem jövedelmez, azon a helyen csikótenyésztő létesíttessék. A lótenyésztés szempontjából helyes a csikótenyésztő telep létesítés, de azért kár volna a szőlőtelepet kiirtani, mikor a csikótenyésztő telep más-ként is megteremthető.

— Eljött Makóra berogni. Ma délelőtt a Dégi Ferencz korosmájába bért egy részeg ember, kinek arca össze volt verve és italt rendelt magának, mit a korosmáros nem szolgáltatott ki, hanem szólott a rendőrnök a véres vendég eltávolítása végett. A rendőr meg is jelent ki megállapította, hogy az illető Weber János öbölai lakos, ki csak, mint ő mndotta, azért jött Makóra, hogy egy kis jó bort igyék. Ugy látszik, hogy az sikerült is neki.

— Szegények karácsonya. Páncél Sámuel makói csókási tankai gazdálkodó a mai napon egy hízott disznót, ezenkívül 73 kiló marhapaprikást elkészítve és 30 kiló kenyert, valamint 6 korona készpénzt adott át Bálint Nagy Antal menházi gondnoknak a menházi szegények részére Karácsonyra való kiosztás végett. Karácsonyuk lesz hát most a menházi szegényeknek is.

Olcsó tűzifa.

Értesítjük a igen tisztelt vevőközönséget, hogy nagyobb mennyiségű 2 éves száraz, nyár- és fűz tűzifákat vettünk, melyeket telepünkön árusítunk. Azonkívül a legjobb minőségű kemény tűzifák, um.:

● bükk-, cser-, gyertyán-, szil-, hasáb és dorong ●

a legolcsóbb napi árban kapható. Igáink a t. vevőközönségnek állandóan rendelkezésére állanak. Raktáron tartjuk a legjobb minőségű hazai és porosz szeneket és koksokat.

Telefon 118.

Tisztelettel: LEIPNIK és GRÜN fatereskedők, Szegedi-utca.

Karácsonyfa ünnepély a makói színházban, A makói színházban, holnap, csütörtökön délután 4 órakor tartják meg a karácsonyfa ünnepélyt.

A makói színház öltöztetőjének tragikus öngyilkosága. Markovics Agata, a szabadkai színház öltöztetője, aki három négy nappal ezelőtt szublimátot ivott, tegnap meghalt. Utolsó perceibe megvallotta, hogy azért lett öngyilkos, mert meg kellett válnia Molnár Jankától, a tavalyi primadonnától, aki egy makói bank titkárhoz ment férjhez. Tegnap temették el az öltöztetőt nagy részvétellel. Mega Molnár Janka koszorút küldött s megjelent az egész színházulat a színházvezető vezetésével.

Meghívó. A makói és vidéke hagyma és zöldségtermelők egyesülete nagys. dr. Galambos Ignác polgármester ur és dr. Holler György ur védnöksége alatt. Mándoki János elnöke mellett 1913. december 26-án azazkarácsony másodnapján a „Korzó szálloda” éttermében saját egyesülete javára egy jó zenekar közreműködésével táncmulatságot rendez, melyre ezúton is tisztelettel meghívja a Rendezőség. Belépti díj személyenként 80 fillér. Kezdeté este 7 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza a rendezőség.

Karácsony másnapján azaz 26-án Erdősi József okleveles táncitanító tánctermében nagy bálát rendez.

A kivándorlók tanácsadója. A belügyminiszter a kivándorlók tanácsadója címmel most egy könyvet adott ki, mely a kivándorlásra vonatkozó és szükséges tudnivalókat tartalmazza. E könyvből a belügyminiszter 40 darabot küldött a makói rendőrséghez. Akik ilyen könyvet akarnak, a rendőrségen ingyen kaphják.

Az Uránia karácsonya. Az Uránia színház igazgatóságára eddig sem lehetett panasza a makói közönségnek, mert minden hétközműsora nagy élvezetet nyújtott számára. Mindezeket azonban messze tulszárnyalja a két karácsony esti előadás. Ugy csütörtökön, mint pénteken este a „Zsába” című két felvonásos vígjáték kerül színpadra, A darab, mely egyike az újabb vígjátékok legjobbjának, bizonyára itt is nagy közönséget fog vonzani az Urániába. Az esték többi számai, melyek között néhány nagyhatású dráma és több komikus darab van, a karácsony két estéjét igen élvezetessé fogja tenni a makói közönség számára.

Meghívó. A makói V. kerületi polgári társaság január 1-én saját körhelyiségében (Munkácsi-utca 8. sz.) könyvtára javára bálát rendez, melyre külön meghívót nem bocsájt ki a rendezőség, miért is ezúton hívja meg a bál iránt érdeklődő közönséget. Belépti-díj személyenként férfiaknak 80 fillér, nőknek 60 fillér. Zenét egy jobbírú zenekar szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 7 órakor, vége virradtkor. Tisztán kezelt saját bor lesz kímélve. — A Rendezőség.

Meghívó. A Makói Füg. 48-as I. sz. Olvasókör 26-án és 31-én Szilveszter estélyén táncmulatságot tart. Belépti-díj személyenként 60 fillér.

Megszűnt állapotbetegség. Ambróziai közönségben a lépfene megszűnt, miért is a hatóság feloldotta a forgalmi zárlatot.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek. Mészáros Mihály Székely Annával. Elhaltak: Makán Mária, Özv. Rácz Istvánné 67 éves, Molnár Mihály 75 éves korában.

Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mim” férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Portó 30 fillér.

„Hez”, Budapest, VIII. Köfartagó utca 7. Diszkrét szétküldés.

A MAKÓI PIACRÓL.

Meyint drágább a hagyma.

Ünnep előtti hangulatu volt ma a piac, melynek szokatlanul nagy forgalma volt. Különösen élénk volt a hagymapiac, melyen az árak ismét jelentősebben emelkedtek. A gabonapiac forgalma is szilárduló irányzatot mutat.

A makói piacon a buza métermázsájért 20 koronát, kivételesen 20 20 koronát is fizettek. Budapesti változatlanul 22 korona a buza métermázsája.

A kukorica nagyon drága volt ma is. Métermázsájért 13 koronát fizettek Budapesti csak 11 korona 50 fillér a kukorica métermázsája.

A hagymapiacra ma is nagy volt az élénkség s a hagymakereszek egyöntetűen 11 koronát kértek a vörshagyma métermázsájért, de a kereskedők csak 10 koronát fizettek. Elvéve 10 korona 50 fillért is fizettek a vörshagyma métermázsájért. A fokhagyma métermázsája 50-54 koronába, a dughagyma pedig 30 koronába került a mai piacon.

Nyilttör*)

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy feleségemtől szül. Bódi Viktóriától különváltan élek és így az ő tartozásaiért felelősséget nem vállalok.

Koczka József.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Arverési hirdetmény.

Közírré tesszük, hogy folyó évi december 29-én, hétfőn délelőtt 10 órakor a főgimnázium leltárából kiselejtezett tárgyakat (vitzartó, vívőeszközök, tornaszerek, ládák, kályhák, kályhaalkatrészek, ablakszárnyak, abroncsok stb.) az intézet tornacsarnokában készpénzfizetés mellett nyilvános árverésen eladjuk. Az elárverezendő tárgyak a tornacsarnokban a délelőtti órákban megtekinthetők.

Makó, 1913. dec. 25.

Az áll. főgimn. igazgatósága.

Ma csütörtökön, december 25-én a KORZÓ nagy éttermében a volt társadalmi egyesület helyiségében nagy tombola-estély.

Valódi szikragyöngye bor lesz felosztva. Szives pártfogást kér: Ligeti Róbert Korzó-szállodás.

IRODALOM.

A vörös kalóz. Regény. Irta Heijermans Herman. Az Athenaeum Könyvtár programjához híven, megint irodalmi szenzációval kedveskedik olvasóinak. A vörös kalóz sajátos koveréke a pszichológiai finomságoknak és az izgalmasan érdekesítő kalandorságoknak. Heijermans regényének meséje olyan bonyolódott, hogy alig lehet egy ismertetés szűk keretében elmondani. A cselekvés színhelye egy kísérteties ház, amelynek pincéje összeköttetésben van a tengerrel. Ebben a házban lakik a nagyatyjaival a szép Wilde Ezékiel, aki ezt a történetet és ősből elbeszéli és ebben bérrel nyári lakást Rijk Richard, a vörös kalóz, két leányával. Ez a vörös kalóz titokzatos életet él. Különös szerkezetű hajóján le-leszáll leányaival a tenger mélységeibe és felhozza az elsüllyedt hajóknak kincseit Ezékiel, ki véletlenül rájön a titokra, kénytelen ezután résztvenni ezeken a veszedelmes kirándulásokon és háborzongató kalandokon megy keresztül. Mikor aztán a hatóság neszét veszi az üzemeknek, a titokzatos ház kigyúlad és porrá ég. Mindenki azt hiszi, hogy Rijk-ék benne pusztultak el, csak Ezékiel sejt, hogy a víz alatt menekültek. De amit itt elmondottunk, halovány sejtelmet sem nyújt hat a regény izgalmas szépségeiről. Ragyogó fantázia tüze lobogja végig és a titokzatos, az árnyak-szerű mellett az élet realiztikus, biztos kezű rajza figyelmeztet, hogy ezt a könyvet az északi irodalom egyik legkiválóbb képviselője írta. Azok közé a könyvek közé tartozik, melyeket lélegzetünket visszafojtva olvasunk végig és melyekhez vissza visszatérünk. A regény fordítója: Balla Mihály az eredeti stílusának és nyelvén minden szépségét híven visszatükröztette. Fordítása színes, eleven és ami nem kis érdeme, mindvégig kifogástalan magyarságu. A könyv borítékáját Basca Árpád finom és jellemző illusztrációja díszíti. A kötet ára vász. kötésben 1 kor. 90 fillér.

REGÉNY.

Egy világváros rejtekmei.

(244)

45. fejezet.

A férj gyanuja.

— Kigyó! kigyó! sziszegte magában Pétsy Dénes.

— Miért kérdezted ezt?

Csak azért édesem, mert ha egészséges vagy, hát néhány percig komolyan is beszélhetnénk.

— Hát eddig soha sem beszélte velem komolyan.

— Oh igen: de most nagyon komolyan kell értésedre adnom, hogy egy szikrát sem haragszom rád, s a legnagyobb lelkinyugalommal beleegyezem — az elválásba.

— Az elválásba?! álmélkodott Boriska. Hát már nem szeretsz?

Szabadulni akarsz tőlem? [Vagy mi? Hogy értsem ezt a beszédet?

— Tegyük le az álarcot, édesem. Azaz, hogy te tedd le, mert én álarc nélkül járok.

— Az istenért, Dénes, mit beszélsz itt össze-vissza?

— Brandenburg grótot szeretted, punktum! Miután két embert szeretni nem lehet, vagy nem szabad, hát válni fogunk!

— Én a grótot?

— Tagadod?

— Nem tagadom, Dénes. A gróf nagy gazember, megcsalt, elárított, félrevezetett, de én ma kifizettem, tudom megemleget, míg élek.

— De ha most nem szóltam volna, te nem valód be bűnödöt?

— Én nem vagyok bűnös, kedves Dini.

— Hol jártál délelőtt?

Boriska zavarba jött. Haját, ruháját igazgatta és lesütött szemekkel — hallgatott.

— Nem szólsz! Ah, nem is kell beszélned! Mindent tudok! Mindent és éppen azért nem hiszek neked. Hazug képmutató, hűtlen kigyó vagy! Hát ez a hála? Ezt érdemlem, a miért a nyomorból magamhoz emeltelek? Ez a jutalom azért, hogy kiátkoztam az anyám és hogy en visszalkoztam őt? Oh, Boriska! bár soha, soha meg ne ismertelek volna!... A vörös gróffal titkos légyotyon voltál! És még milyen nyomorult helyen?!... Mindent tudok, ne szólj egyetlen szót sem, mert úgy hiszem el! (Folyt. köv.)

IRENIA

MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

Csütörtökön december hó 25-én és pénteken, 26-án este 8 órakor

A ZSÁBA

két felvonásos vígjáték. Prince a főszerepben.

A rejtekhely.

Nagyhatású dráma.

A múlt emléke.

Az életből merített dráma.

A csavargó karácsonya.

Rendkívül érdekes felvétel.

Pali és a rendőrök.

Nevettető felvétel.

Hindu ünnep.

Gyönyörű színes felvétel.

Tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

Legszórakoztatóbb

hangszereket szállítja

WÄGNER „HANGSZER-KIRÁLY”

Budapest, József-kör 15. (Telefon.)

A milliónál, párisi és londoni kiállításokon az első díjat kitüntetve.

Hegedű 16 db. felszereléssel 12 kor.

Jogásztárogató, bilyentyükkel 16 korona

Kétsoros hangverseny harmonika 25 k

Beszédőgép hatalmas hangú 40 kor.

Csodáratrombita, gróf 6 korona.

Várászfuvola, ajándékkal 4 korona.

Javítási szakmühelyek

Fényképes árjegyzék ingyen.

Övát! Ügyeljen a „WÄGNER” névre 6

1-és 5. házszámra.

Uj konfekció üzlet! Tisztelettel értesitem Makó és vidéke közönségét, hogy a Főtéren, Böhm-házban (volt Kenyeres-féle helyiségben) egy modern, a kor kivánalmainak megfelelő **férfi, női, leány és fiu konfekció üzletet nyitottam,** amelyben minden konfekció árut a legjobb minőségben és a legjutányosabb árakon árusítok. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Dán Arthur

Üzlet megnyitás!

Van szerencsém Makóváros és vidéke mélyen tisztelt közönségét értesíteni, hogy Makón, a Böhm-házban, a posta felőli részen, a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

órás- és ékszerész-üzletet

nyitottam. Midőn erről a mélyen tisztelt közönséget értesitem, szabadjon kérem, hogy beszerzendő

karácsonyi és ujévi ajándékaikat

üzletemben beszerezni sziveskedjenek, ahol raktáron tartok valódi svájci férfi és női zsebórákat, különböző kivitelű díszes ingaórákat, továbbá fali, ébresztő és irodai órákat, férfi és női óraláncokat, valódi 14 karátos

köves- és karika-gyűrűket.

Elvállalok minden rendszerű órák és ékszerek javítását a legolcsóbb áráért. Nálam vásárolt új órákért és javításokért két évi jó-tállást vállalok. Tört aranyat vagy ezüstöt a legmagasabb napi áron veszek, vagy becsesélek. Midőn a mélyen tisztelt közönség becses pártfogását kérem, vagyok mély tisztelettel:

Zablahovszky Sándor órás- és ékszerész.

Boreladás.

Saját termésű kitünő minőségű tárnoki boraimat literenként 64 fillérért nyílt edényben árusítom Kocsis Sándor Hajnal-utca 2. sz.

Kereset minden helységben, saját otthonában
Könnyű harisnyakötési munka. Prospektus ingyen. KARL WOLF Wien, VII., Mariahilferstrasse 82

Autogén hegesztés és vágás!

Mindenkinek saját érdeke, hogy ne vásároljon addig semmilyen ::
GAZDASÁGI GÉPET ÉS SZERSZÁMOKAT míg Gulácsi János gazdasági géprahtárát meg nem tekintti, ahol is mindennemű gazdasági gépek u. m.: gőzgépek, motorok, aratógépek, kukorica-ültetők stb. mindenkor a legnagyobb választékban és legolcsóbb áron állnak a n. é. közönség rendelkezésére. Raktáramat bárki minden vételkénszer nélkül megtekintheti ::
A nagyérdemű közönség szives megbízásait kérve, maradok teljes tisztelettel

Gulácsi János vasipartelepe és gépraktára MAKÓ, (Ludpiacz. Telefon-szám 50.

Kedvező fizetési feltételek!

Ágybavizelés Rögtoni megszüntetés
Kort és nemet közölni! F.világosítás ingyen. Gg. Pfaller, Nürnberg S. 220. (By.)a

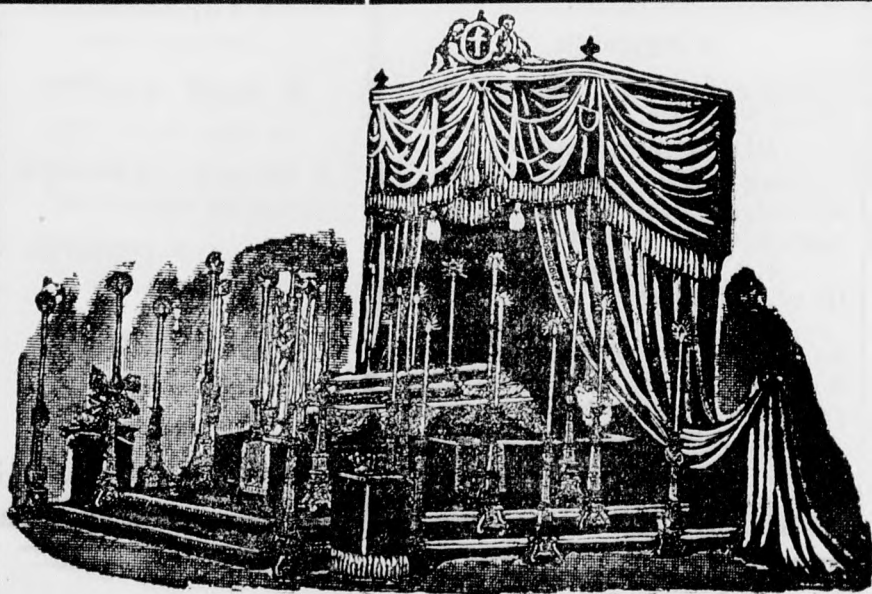
Boreladás. A város tulajdonát képező volt kasznárak udvarában saját termésű, jó minőségű boromat literenként **68 fillérért** zártüvegekben, vagy nagyobb mennyiségben hektóliterenként jutányos áron eladom. 200 liter saját főzésű tiszta seprő és törköly pálinkámat is eladom.

Török Pál.

Uj malom megnyitás.

Értesitem a Makó és vidéke n. é. közönségét, hogy Makón, az Aradi **malmot** megvettük és utcai azt a legújabb rendszerű gépekkel felszerelve, a mai kor kivánalmainak teljesen megfelelően berendeztük. Minden nemű örlemények elvégzését, úgy színtön liszt, korpa, dara stb. árusítását és lelkiismeretes kiszolgáltatását bármikor gyorsan és pontosan eszközölünk. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Tamás Mihály és Társa hengerműmalom Makó.

Kérem hirdetésemet átolvasni!
HORVÁTH NÁNDOR Makó város és vidéke **disztemetést rendező intézete** Makón, Szegedi-utca 1. szám. (Glück-féle házban.)

Rendez temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszosztályig pontos és megbízhatók egyeletteljes kiszolgálással.

Hullaszállítást és exhumálást bárholonnan bárhová pontosan és a legszolidabb árak mellett eszközölöm.

Nagy választékban tartok raktáron különféle színezésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkel, selyem, bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint minden színezett festésű fakoporsókat.

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek. Sirkoszoruk érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászkoesijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsájtom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást is díjtalanul végzem.

Céлом az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem üzletem szakszerű és a legszolidabb alapon való vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (ev. ref. ó-templom mellett.)

Horváth Nándor disztemetést rendező intézete.

Nyomatott a „Makói Független Újság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelttel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában (Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

Czipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek. Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó áron árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

Gudlin Mátyás

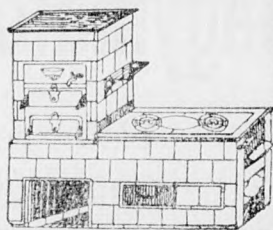
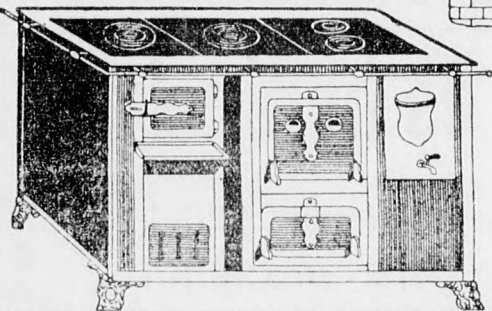
épület és műlakatos
Makó, Megyeház-utca 34. szám.

A jelenkor legjobb, legolcsóbb és legerősebb új rendszerű

takarékfűzhelyeit

készíti és raktáron tartja. Kisebb és nagyobb háztartási takarékfűzhelyeket, ugyiszintén kényfűtőt, üstkatlant, dobkály, hát minden alakban és kivitelben a legolcsóbb árban készít.

CZIGÁNYPRIMÁS

„Király Ernő mulat”

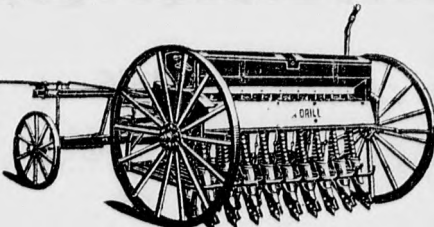
ez a címe a legújabb rendkívül sikerült humoros dupla gramofon hanglemezeknek, azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sirni”, „Futóbolond”, „Temetés volt a faluban” stb. Darabja 2.50 fillér. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül 0-0 0-0 csakis 0-0 0-0

Wagner „HANGSZER-KIRÁLY-nál

kaphatók. - Budapest, József-körút 15 a. Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill. Legolcsóbban javít! - Lemez

esere legyen! - Kérjen nagy Ovás! Figyelem a Wagner névre és 15. házszámra tényképes árjegyzéket.

FIGYELEM!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hírneves Bacher-féle tüköracél kormánygal ellátott (mindenféle nagyságban) ekét szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bármilyen nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, saját találmányú és szabadalmazott vasszűrtáru vaspálcás boronákat, mely kitűnően bevált és nagy keresletnek örvend, már most megrendelhetők, 6-8 és több vasu kultivátorokat, tárcsás boronákat, szecs kavagó, répavágó, kukoricamorzsolókat. Továbbá raktáron megérkeztek a világhírű Melichár féle Unikum Drill sorvető Imperator műtrágya és magvető gépek, melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak utólérhetetlen tökéletességünkél fogva igen nagy keresletnek örvendenek. Továbbá nagy ujjongság a már kipróbált Johnston féle kukoricaszár aratógép, ennek előnyös és könnyű munkaképességét és kezelését bármikor raktáron bemutatom. Végül mindennemű gépek azonnali javítását a legzölidabb árban és jóállás mellet elvállalok. Autogén hegesztőmmel módomban áll bármilyen nagyobb alkatrészt megforrasztani. Számos javított és használt velőgép olcsón kapható. A t. gazdaközönség további becses pártfogását kérve, tisztelettel:

Telefonszám 126. **L I P T Á K B E L A**

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye, MAKÓ Szent János-tér 20. ujszám. Saját ház.

Ha nyomtatványra van szüksége, rendelje meg a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában,

Kölcsönt keresők figyelmébe!

Értesítem az ipsaros, kereskedő és gazdaközönséget, hogy hosszas utánjárásra sikerült több pénzintézet vezérképviselőit megnyernem, amely kedvező feltételek mellett nyújt kölcsönt a hitelt igénylő közönségnek. Tekintve, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben még túlmagas kamatláb mellett is elsőrendű banításos vállalatok is csak alig kaphatnak kölcsönt, a helyi pénzpiacon jó szolgálatot vélek teljesíteni, amikor a legkisebb összegtől bármily összegig előnyös feltételű kölcsönt tudok szerezni. Hosszas működésem, melyet a pénzkölcsönök megszerzése és közvetítése terén eltöltöttem és e működésem alatt szerzett jó hírnevem garantálják, hogy ezen a téren a jövőben is a közönség érdekében, és a legjobb eredménnyel működöm.

Tisztelettel

K E N Y E R E S I Z S Ó

bankirodája Uri-utca (Böhm ház).

Földek eladását és vételét gyorsan és pontosan követtlem.

Ingatlanok birtoka és eladása.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség. :-:-

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, der-
cét, magdarát, tengeri darát és kását, valamint

fűszereket a legolcsóbb napi áron.

Detailelárusítás malmi üzletben, színházzal
szemben, Ott Károllyal szemben és a Takaré-
épületben levő üzletekben.

Vámörlés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Két jóforgalmu italmérési üzlet házzal
együtt kedvező árban és kedvező fizetési
feltételek mellett eladó. Értekezni lehet
Iritz Miksánál.

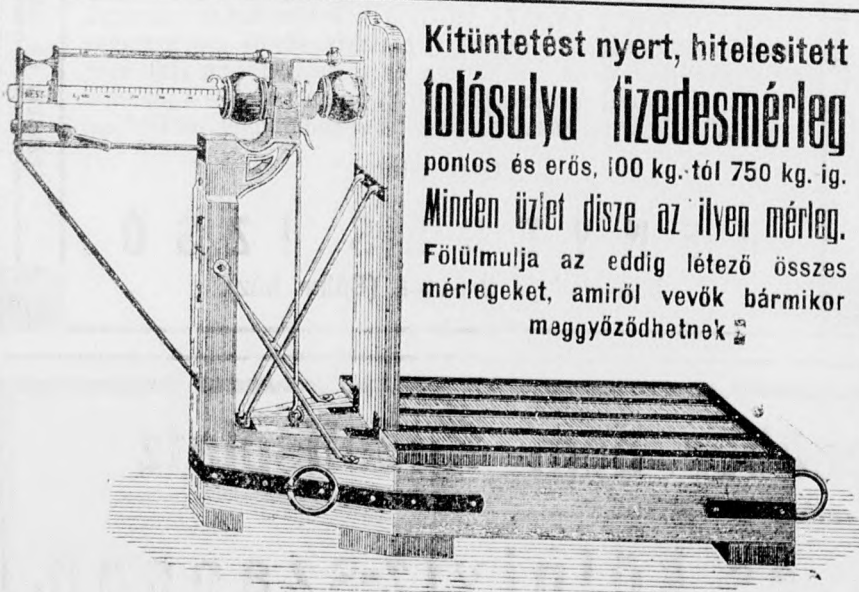
ÉRTESÍTÉS.

Saját termésű fehér és
siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű

TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és
erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz
szállítva olcsóért árusítom. BARANYAI JÁNOS,
Szegedi-utca.

Kitüntetést nyert, hitelesített
túlósúlyú tízedesmérleg

pontos és erős, 100 kg.-tól 750 kg. ig.

Minden üzlet díszre az ilyen mérleg.

Főtulmálja az eddig létező összes
mérlegeket, amiről vevők bármikor
maggyőződhetnek.

HALÁSZ Á. gépraktárában Makó, Kossuth utca, II. szám.

Értesítés.

Tévedés elkerülése miatt a n.
é. közönség tudomására adom,
hogy a **Próféta vendéglőben** min-
den változatlanul van és rendelkezésére áll a n. é.
közönségnek. A társadalmi körnek külön szoba áll rendelkezésre
IRITZ SAMUEL özv. CÉG.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

újonnan bevezetett áruai, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök,
leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok,
eredeti párisi modellek.

Gyászárukban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Hagymaföld és herének való

első rendű alkalmas földek
kaphatók Iritz Miksánál.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár háztartási, kozmeti-
kai és kötszerészeti
cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Köfaragó u. 7.

Újabb előnyajánlatunk: 1 csoport 2 korona 50 fillér.

1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomító, 1 drb. francia szappan
(bármely illatban), 1 üveg francia parfüm bármely illatban, 1 üveg fran-
cia brillantin (bármely illatban), könyv 160 lap 1 angol ponderpapír, 1
csomag dr. Heider-féle fogpor, drb. francia fogkefe (csont nyáslé), 1 cso-
mag amerikai Shampoo szájosópor, 1 üveg valódi Johann Maria Farina
 kölnivíz 10 drb, szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap), összesen
19 drb, 1 korona 50 fillér, 1 csoport 5 korona 1 üveg valódi Odol szájvíz,
1 üveg amerikai Hair-Petrol, üveg valódi kölnivíz, 1 üveg valódi francia
parfüm (bármely illatban), 2 üveg valódi francia brillantin (bármely illat-
ban), 6 drb. valódi francia pipere szappan (bármely illatban), 1 drb. fog-
kefe csontnyáslé, 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor, összesen 15
drb. 5 korona. Szállítás naponta utánvételt vagy a pénz előzetes beküldése
mellott. 24 oldalas illatszertár és háztartási értesítőket kívánatra ingyen és
bérmentve küldjük.

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-
jószágnak és soványdisznónak kifőzött
törköly a legolcsóbb árban kapható
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Makóváros és környéke nagyérdemű közönségéhez!

A karácsonyi és ujévi ün-
nepekre kitűnő jó fehér és siller borok továbbá elsőrendű kőbányai sörök, leg-
jobb pálinkák, mindenféle minőségben. Rumok és tearumok.
Legfinomabb liqueur kis és nagy mértékben legelőnyösebb árban IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL szerezhetők be.

„PESTI SZINPAD“

a legjobb, legértelmesebb és legszebb- színházi és művészeti hetilap.

A „Pesti Szinpad“ hitelesint hozza az összes budapesti színházakban színpadok kerülő darabok teljes műsorát és kivonatát.

A „Pesti Szinpad“ a legújabb színházi eseményekkel, színésznőkkel, színészekkel, előadandó és előadott darabokkal, szerzőkkel, színházi és színpadi pletykákkal részletesen foglalkozik.

A „Pesti Szinpad“ mindig ötletes, eleven, magas színvonalú közleményekkel, illusztrációkkal tarkítva jelenik meg minden szombaton.

A „Pesti Szinpad“ minden száma elsőrendű művésznők és művészek képeit hozza.

A „Pesti Szinpad“ az ország összes színházaival is foglalkozik.

A „Pesti Szinpad“ előfizetőinek, olvasóinak mindenkor valami bájos meglepetéssel szolgál.

A „Pesti Szinpad“ barátságnak, kik az előfizetők gárdáját szaporítják, meglepő ajándékokkal kedveskedik.

Az újonnan belépő előfizetők megkapják az eddig megjelent és december hó végéig még megjelenő lapszámokat teljesen díjtalanul és előfizetésük 1914 évi január hó 1-től számítódik.

A „Pesti Szinpad“ kiadóhivatala egyszerű levelezőlapon való megkeresésre, kimerítő felvilágosítással szolgál, hogy előfizető szerző híveinek minő ajándékokkal szolgál.

A „Pesti Szinpad“ előfizetési árai: Egész évre: 10 kor., fél évre: 5 kor., negyedévre: 3 kor.

Mutatószámot 20 fillér levél bélyeg ellenében küld a kiadóhivatala.

A „Pesti Szinpad“ -ra előfizetni a kiadóhivatalnál

Budapest, VII. Nyár-u. 6

lehet, hova egyes példányok megrendelése ügyében is fordulni kell.

A „Pesti Szinpad“ -ban való hirdetés nagy elterjedtségénél és kedveltségénél fogva igen hatásos és eredményes.

A „Pesti Szinpad“ -ra okvetlenül érdemes előfizetni.

A „Pesti Szinpad“ egyes számain okvetlenül érdemes megvenni.

A „Pesti Szinpad“ -ot okvetlenül kérje és követelje mindenütt.

A „Pesti Szinpad“ számonként kapható minden nagyobb tőzsdében és naponta minden fővárosi színház előtt árusítva lesz Minden megkeresésre készséggel válaszol

A „Pesti Szinpad“

kiadóhivatala
Budapest, VII., Nyár utca, 6. sz.
Telefon: 118 - 76.

A fogak hófehérségét, tisztaságát csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A száznak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézflinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsöt használjuk!

Végül az arcnak fűdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használnunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerár-ellátva — és **ban szerethetők be,**

Telefon-szám: 68

Telefon-szám: 68.

Nézzé

meg az aszfaltokjában, hogy van-e elegendő

nyomtatványa

és ha netalán az fogytán van, ne hagyja annak megrendelését az utolsó perczre, amikor már a megrendelések főlhalmozódván, nem is lehet azokat a rendes időre elkészíteni, hanem rendelje meg a

„MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG“-nál
MAKÓ, DESSEWFFY-TÉR 7. TELEFON SZÁM 124.

ahol mindennemű nyomtatványok olcsó áron, igen csinos kivitelben a legrövidebb idő alatt készülnek.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMÁ

Utolérhetően hatásos tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalommal okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedtséget és göggyelést megszüntet, valamint láz, különösen jó hatású gyomorgörös és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és alatti haematáknál, kizárja a vesekő, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kifejezetten bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájgyulladás, valamint az összes száj- és fogbetegségek, bülfüggés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pántlikagiztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orvánt, lázot, erődő hólyagot, kelet, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytárának
Pregrada, Rohits mellett.
12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialfüveg.
5-60 korona.
Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedemény

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcsé.

Megakadályoz a megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegesé tesz. Használata gyerekekágyas nőknél fájó emlék, tejmegindítás, rekedés, omlokomenyedés ellen. Orvánt, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, ontszú, fekélyek, útes, szúrás, lővés, vágás vagy zuzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, száka, por, serét, tüske stb. kinővesek, karbunkulus, köpözömények, valamint rák ellen, türeg, rothadás, körömgyűlés, hólyag, egései sebek, hosszú betegségeknél előforduló fülfevésnél, vérkelecsoknál, fülfolyásnál, valamint kipálás esetén esesebeseknél stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára K 3-60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógyszerárban, valamint az ország legtöbb gyógyszerárban. Nagyban: Thalmsayer és Seltz, Kockmeister utca, Szászkanovits Testvérek drogeriáikban Budapesten kapható. Abol ninos lerakat ott rendeljünk közvetlenül!

Thierry A. Órangyal gyógyszerárából, Pregrada, Rohits mellett.

Meghívó.

A makói tehénjárás gazdaság elnöksége tisztelettel meghívja az igen tisztelt gazdáit 1914. évi január 11 én vasárnap, délután 2 órakor a város háza nagy tanács-termében tartandó rendes évi nagygyűlésre. Cs. Kiss István elnök.

Tárgyak:

1. Elnök a tenyészbírók ügyéről való eljárását bejelenti.
2. Számvizsgáló bizottság jelentése.
3. Az elnökség évi jelentése.
4. Elnök, jegyző és 8 bizottsági tagnak a felmentvény megadása és ezek helyébe újak megválasztása.
5. Város és gazdaság közötti vitás perben egyezség folytán per megszüntetéséből kifolyólag törvényszéki véghatározat ismertetése, per költségek kifizetéséről jelentés és az ügyvédi tiszteletdíj feletti határozathozatal.
6. Pásztorok felfogadása.
7. Esetleges indítványok.

ÉPÍTŐ ÉS KÖMÜVES MESTERI VIZSGÁT LETENNI SZÁNDÉKOZÓK FIGYELMÉBE.

Az új ipartörvény úgy az építőmestert mint a köművesmestert oklevél megszerzése és jogosultsága körül fontosabb újítást hoz be. E célból, valamint a téli hónapokra való tekintettel elhatároztam, hogy úgy a budapesti építőmestert mint bármely helyen leteendő köművesmestert vizsgára, valamint az építőmestert vizsgával esetleg kapcsolatos elővizsgára készítsék elő.

E ökszítésem alaposága és a jelöltek törekvése mellett tanfolyamom kizárólagos sikerre vezet.

Vidékieknek minden körülmény tekintetbe vételével igen kedvező. A jelentkezések számára és a rendelkezésre álló tanulmányi idő rövidsége folytán minden jelöltnek érdekben áll a mielőbbi jelentkezés, mivelgiből e tárgyban a nap bármely szakában értekezhetni alulirotnál. Levélbeli megkeresésre azonnal válaszol.

DR. REGDON ISTVÁN ÉPÍTÉS Z
SZEGED, Jókai-utca 12.

Eladó ház.

Csorba András örökösei eladják a Munkács utca **házukat**, mely 34. újszamu **házukat**, áll két utcai szobából, egy üzlethelyiségből melyben mészárszék van és két konyhából. Az épület azonnal elfoglalható. — Értekezhetni lehet Csorba Ferenczel, Szentanna-u. 12. újszám.

Eladó ház és üzlet.

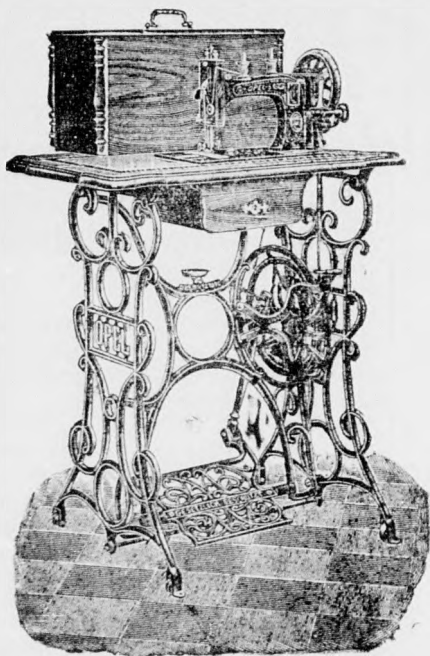
Az orosz temető mellett Bátor Erdélyi utca 1690 számú ház, melyben házikenyér sütőde, jó menetelű fűszer üzlet van trafikengedéllyel, betegség miatt azonnal eladó. Egyben felhívom a n. é. közönség b. figyelmét most érkezett friss áruimra. Egy kg. házikenyér 28 fill., egy kg. cukor 88 fill., egy liter petróleum 32 fill. és minden árut a legjutányosabb áron árusítok. Saját készítésű szalonna, kolbász és füstölthús kapható. Tisztelettel

Baranyi József kereskedő.

Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Fötér
(Béhm ház.)

Megérkeztek a legújabb villamos csillárok, asztali-, falli-, függő petróleumlámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszműáruk, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árúsítok. Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó áruimról o o o meggyőződést szerezzen. o o o

A legjobb hírnevű Helical Premier és Alfa Kerékpárok, Hegyi gummik, lámpák, csengők és mindennemű kerékpáralkatrészek, Central Bobbin karikahajós és csolnakos varrógépek és mindennemű varrógép részek, Legújabb mosó, facsaró és mángorló gépek, Gramophonok és a legújabb columbia lemezek, mindenféle rugók és hangverseny tűk legolcsóbban és kedvező fizetési feltételek mellett beszerezhetők **GLÜCK SAU** cégnél Makón.

Egy 12 lóerős benzinmotor lokomobil, mely fűrés, takarmány kamara és 6-os cséplő hajtására legalkalmasabb, Egy 6-os jó cséplő, Egy eredeti herceséplőgép olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett eladó **GLÜCK SAMU** cégnél makón.

Gummi óvszerek

a legbiztosabb vegytiszta francia, angol és amerikai gyártmányú különlegességek. Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 K. 12 drb finom minta, nagy 2-40 K. „OLLA” különlegességek urak részére. (Condom) Roulé nak is nevezik. Prima tucattja 4 K. Extrafinom tucattja 6 K. Superfinom tucattja 8 K. Mintagyűjtemény célszerű összeállításban 12 drb 4 K. 25 drb 8 K. Sérvkötő angol acélrugóval, drbja 4 6 és 10 K. Suspensor (heretartó) drbja 50 fill., 1 K., 1 K. 60 fill. és 2 K. Dianaöv (havibaj ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrigátor teljesen felszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spray női különlegesség 10 K.

PESSARIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 korenátl 15 koronáig Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése.

CSILLAG DROGÉRIA
MAKÓ, FÖTÉR.
TELEFONSZÁM 133.

MENYASSZONYI BÚTOROK

olcsó és jó kivitelben kaphatók

ALEXI JÓZSEF

asztalos üzletében (rég-i sör-hz) Iritz Izsó-féle fatelep- o o pel szemben. o o

Ugyanott egy fru tanlónak főlvetelik.

Táncitanítási felhívás.

Az Érdeky tánciskolában a téli táncanfolyam 1914. évi január hó 1-én megkezdődik.

Ezúton értesítetnek az igen tisztelt szülők és a tánckedvelő ifjúság, hogy ezen a táncanfolyamon az eddigi táncokon kívül a legújabb táncok is, mint Boston, Two-Steep (tustep) taníttatni fognak. Beiratkozni már lehet.

Bükkfa, szelezés, vágottfa, koks,

jutányos árban kapható méterenként vagy waggon számra házhoz szállítva. Megrendelhető

Dózsa B. Samu

Páva utca 3. sz. alatti lakásán. Sütéshez csak szelezést vegyen.

Marhabőrt, lóbőrt, borjubőrt, juhbőrt, nyulbőrt és mindenfajta nyers bőrt veszek a legmagasabb napi árban.

Löwenstein Ármin

Deák Ferenc utca 48. szám. (Fácskai-féle bormérés mellett.)

OLLA gummi sajtát eljárás szerint készítve és törvényileg védve van. O. K. K. 25.420 és 35.789.

„OLLA” bebizonyított legjobb higiénikus GUMMI-különlegesség. Teljes jótállás. Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen. „OLLA” gummi gyárától. Wien II./Praterstrasse 57

Kapható Breuer Zoltán, Sándor Zsigmond, Ember József gyógyszerüzletében és Popper Gyula élelmiszerüzletében.

Eladó ház. Hosszu utcai 78 ujszámú sarokház, bármilyen üzletnek alkalmas, kedvező fizetési feltételek mellett szabadkézből, örökáron eladó. - Értekezni lehet: **Báló Imre** tulajdonossal a helyszínen.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható arc-talmatlan szer, szepítő, májfolt-arc- és kézvörösség és mindenféle bőrtisztítóalanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijítő szer.

Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijítő 1 korona. Ezen piperezerek több kiállításos ér-mekkel lettek kitüntetve.

Gyakornok

kezdő fizetéssel felvétetik

IRITZ NÁNDOR

gabonakereskedőnél Makón.

MILLIÓ használja

Köhögés

elnyálgásodás, katarus- és rekedtség, görcs- és számköhögés ellen

Kaiser-féle Mell-Karamellák

6100 elismerő levél orvosok és magánemberektől, a mely igazolja, hogy hatása a legbiztosabb. A legolcsóbb és legizletesebb cukorka. 1 csomag 20 és 40 fill., 1 doboz 60 fillér.

Kapható Makón: Ember József, Breuer Zoltán, Kudar Lajos, Jenei Székely Lajos, Sándor Zsigmond, Poór Endre gyógyszerüzletében, Popper Gyula főtéri drogueriájában és Boros Károly gyógyszerüzletében Földéakon.

ÜZLET ÁTNEVEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy **szabó üzletünket**

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk.

Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.